

بررسی تاثیر ادبیات داستانی بر یادگیری مهارت‌های بند نویسی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی

نرگس محمدپورقرائی

معلم ابتدایی، کارشناس ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

nargesmohammadpour2846@gmail.com

بتول سبزه

استادیار گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران ایمیل b.sabzeh@cfu.ac.ir (نویسنده‌ی مسئول)

حسین قاسم پور مقدم

دانشیار گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

h.ghasempour@cfu.ac.ir

چکیده

مهارت نوشتن یکی از مهمترین مهارت‌هایی است که عملکرد فراگیران در سایر دروس نیز تحت تاثیر کیفیت آن قرار دارد. پیش‌نیاز نوشتن، کسب مهارت بندنویسی است که یادگیری آن در دوره ابتدایی مورد تاکید است. به نظر می‌رسد استفاده از ادبیات داستانی و بسترهای موجود در آن بتواند در کسب این مهارت موثر واقع شود. از این‌رو پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر ادبیات داستانی بر یادگیری مهارت‌های بندنویسی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی صورت پذیرفت. روش انجام این پژوهش نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان ششم ابتدایی مدارس منطقه یک شهر تهران و نمونه آماری شامل ۶۰ نفر از دانش‌آموزان پایه ششم است که به صورت نمونه‌گیری تصادفی در دو گروه آزمایش (۳۰ نفر) و گواه (۳۰ نفر) گمارده شدند. گروه آزمایش با بهره‌گیری از انواع ادبیات داستانی و گروه گواه به روش متداول به مدت ده جلسه مورد آموزش قرار گرفتند. گردآوری داده‌ها با آزمون و چک‌لیست محقق ساخته مهارت‌های پایه و پیشرفته بندنویسی انجام شد. روایی ابزار توسط معلمان و اساتید تایید و پایایی

آن با آلفای کرونباخ بدست آمد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کواریانس نشان داد که ادبیات داستانی مهارت‌های بندنویسی دانش‌آموزان را در دو سطح پایه ($F=10/989$; $P=0/002$) و پیشرفته ($F=21/086$; $P=0/000$) به طور معناداری افزایش داده است. لذا پیشنهاد می‌گردد از ادبیات داستانی بر افزایش مهارت‌های بندنویسی و نوشتن دانش‌آموزان ابتدایی استفاده گردد.

واژه‌های کلیدی: ادبیات داستانی، دوره ابتدایی، مهارت بندنویسی، مهارت نوشتن

Abstract

Writing skills are among the most important abilities influencing learners' performance in other subjects. The prerequisite for writing is mastering paragraph writing skills, which is emphasized during elementary education. It seems that the use of narrative literature and the opportunities it provides can effectively contribute to acquiring this skill. Therefore, the present study aimed to investigate the impact of narrative literature on the learning of paragraph writing skills among sixth-grade elementary school students. This research employed a quasi-experimental method with a pre-test and post-test design, including a control group. The statistical population of the study consisted of all sixth-grade students in the first district of Tehran, while the sample included 60 sixth-grade students who were randomly selected and assigned to an experimental group (30 students) and a control group (30 students). The experimental group received instruction using various forms of narrative literature, while the control group was taught using conventional methods over ten sessions. Data was collected using a researcher-made test and checklist assessing basic and advanced writing skills. The validity of the instrument was approved by teachers and professors, and its reliability was determined using Cronbach's alpha. Results of data analysis, using covariance analysis, revealed that narrative literature significantly enhanced students' paragraph writing skills at both basic ($F = 10.989$; $p = 0.002$) and advanced levels ($F = 21.086$; $p = 0.000$). Therefore, it is recommended to utilize narrative literature to improve the paragraph writing and writing skills of elementary students.

Keywords: Narrative literature, elementary education, paragraph writing skills, writing skills

۱. مقدمه

در نظام‌های آموزشی، دوره ابتدایی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. در این دوره دانش‌آموزان مهارت‌های اساسی نظیر خواندن، نوشتن و ریاضیات را فرا می‌گیرند که پایه و اساس یادگیری‌های بعدی است (یورایو^۱، ۲۰۲۴) و نقش بسیار مهمی در کسب مهارت و توسعه همه‌جانبه کودکان دارد (چولیزا و فازیا^۲، ۲۰۲۴). مهارت نوشتن به عنوان یکی از چهار مهارت اصلی گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن است که در دوره ابتدایی مدنظر است، و کمک می‌کند تا دانش‌آموزان ایده‌ها، افکار، احساسات خود را از طریق نوشتن با دیگران به اشتراک بگذارند (یامتینا و همکاران^۳، ۲۰۲۱).

یکی از دروس مهم در دوره ابتدایی درس فارسی و نگارش است که باعث بهبود مهارت‌های مختلف زبانی در دانش‌آموزان می‌شود. در این درس دانش‌آموزان با ساختار زبان فارسی، دستور زبان و واژگان مختلف آشنا می‌شوند که در کسب مهارت‌های خوانداری و نوشتاری آنها اهمیت بنیادی دارد. همچنان که مطالعات نشان داده‌اند کسب این مهارت‌ها به عنوان پایه‌ای برای یادگیری سایر دروس (نامداری و همکاران، ۱۴۰۲؛ احمد، واگنر و لویز^۴، ۲۰۱۴؛ کیم، اوتایبا و وانزک^۵، ۲۰۱۵)؛ تحکیم زبان مادری (کیان، ۱۳۹۸) و رشد و توسعه فکری، فرهنگی و اجتماعی آنان بسیار حیاتی هستند (بخشی، ۱۳۹۸).

با وجود اینکه مهارت‌های نوشتاری هم در فرآیند یادگیری و هم در زندگی روزمره دانش‌آموزان ضروری و مورد نیاز هستند (حوایی، ۱۳۹۵ و پوروانتی^۶، ۲۰۱۸)؛ اما مساله این است که اکثر دانش‌آموزان دبستانی مهارت‌های نوشتاری خوبی ندارند. نتایج ارزیابی

۱ Jorayev & et al

۲ Choliza & Fauzia

۳ Yamtinah et al

۴ Ahmed et al

۵ Kim et al

۶ Purwanti